

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه

از بدو تأسیس دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۳، وظیفه تأمین منابع علمی پزشکی به عهده کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران بود. با تفکیک دانشگاه علوم پزشکی تهران از دانشگاه تهران، کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه علوم پزشکی تهران تأسیس و با توجه به پراکندگی و بعد مسافت کتابخانه‌های واحدهای تابعه، سیستم مدیریت نیمه متمرکز برای اداره آنها انتخاب گردید تا این واحد علاوه بر هماهنگی و انتظام امور کلان کتابخانه‌های تابعه، عهده دار تأمین منابع علمی الکترونیکی و چاپی مورد نیاز باشد. در سالهای گذشته با توجه به تحولات جهانی در عرصه کتابداری و اطلاع رسانی و پیدایش اینترنت و گسترش صنعت نشر الکترونیک، سیاست دسترسی به منابع بر تهیه و مالکیت ترجیح داده شد.

در راستای مأموریت سازمانی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه، پایگاه عرضه اطلاعات و تأمین مقالات علمی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه در مرداد ماه ۱۳۸۱ تأسیس و صفحه خانگی کتابخانه دیجیتال دانشگاه راه‌اندازی گردید. در پی آن، گسترش مجموعه‌ها و امکان دسترسی بیشتر محققین و کاربران دانشگاه، در اولویت کاری کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه، قرار گرفت. با تجهیز سخت افزاری و نرم افزاری کتابخانه‌های تابعه و اجرای طرح شبکه ارتباطی VPN دانشگاه، امکان دسترسی کتابخانه‌های مراکز تابعه به اینترنت، جهت بهره‌برداری از منابع غنی کتابخانه دیجیتال دانشگاه بوجود آمد که مهمترین این مراکز عبارتند از بیمارستانهای سینا، امیراعلم، رازی، بهرامی، میرزا کوچک‌خان، فارابی، امام خمینی (ره)، دکتر شریعتی و کلیه دانشکده‌های دانشگاه.

از مهمترین وظایف این واحد، نگهداری و روزآمد نمودن سایت کتابخانه دیجیتال دانشگاه (TUMS Digital Library) می‌باشد. این سایت در سال ۱۳۸۱ با نشانی اینترنتی <http://diglib.tums.ac.ir> راه‌اندازی شده است. کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه علوم پزشکی تهران با توجه به انتخاب نظام نیمه متمرکز کتابداری، عهده‌دار امر تهیه منابع اطلاعاتی چاپی و الکترونیکی و هماهنگی و انتظام امور ۳۵ کتابخانه مربوط به دانشکده‌ها، بیمارستانها و مراکز تحقیقاتی می‌باشد. این مجموعه از واحدهای زیر تشکیل شده است:

- پایگاه اطلاع رسانی
- واحد اطلاع رسانی و آموزش
- واحد سفارشات
- واحد مجلات دانشگاه

مهمترین فعالیتهای این مجموعه شامل موارد زیر است :

- مدیریت اطلاعات موجود در سایت کتابخانه دیجیتال دانشگاه
- مدیریت استفاده از منابع اطلاعاتی سایت و تعیین استراتژی خرید منابع الکترونیکی
- ارائه خدمات آموزشی به کاربران از طریق کارگاه، جزوه و آموزش نرم‌افزر
- سفارش مقالات علمی (D.D)
- ارائه خدمات سایت کتابخانه دیجیتال به کاربران
- سفارش و تهیه نشریات چاپی و الکترونیکی و توزیع آنها
- تخصیص اعتبار مورد نیاز کتابخانه‌های تابعه جهت خرید از نمایشگاه بین‌المللی کتاب
- تهیه فهرست مشترک نشریات چاپی لاتین موجود در کتابخانه‌های تابعه دانشگاه به صورت ادواری (دو سال یک بار)

کارکنان شاغل در کتابخانه مرکزی و سایر کتابخانه‌های دانشگاه:

جدول ۲۳-۳: آمار کارکنان واحد کتابخانه مرکزی دانشگاه در سال ۱۳۸۶							
کارکنان با تخصص غیر کتابداری				کارکنان با تخصص کتابداری			
جمع	زیر دیپلم	دیپلم	کارشناس	جمع	کارشناس	کارشناس ارشد	دکتری
۹	۲	۶	۱	۷	۵	۱	۱

جدول ۲۴-۳: آمار کارکنان سایر کتابخانه‌های دانشگاه در سال ۱۳۸۶											
کارکنان با تخصص غیر کتابداری						کارکنان با تخصص کتابداری					
جمع	زیر دیپلم	دیپلم	کاردان	کارشناس	کارشناس ارشد	دکتری	جمع	کاردان	کارشناس	کارشناس ارشد	دکتری
۱۰۲	۱۱	۴۲	۴	۳۰	۵	۱۰	۵۰	۲	۳۳	۱۳	۲

میزان استفاده از مجلات الکترونیکی کتابخانه دیجیتال دانشگاه:

آمارمربوط به میزان بهره برداری از مجلات الکترونیک که در سایت کتابخانه مرکزی قرار گرفته است طی سال ۸۶ در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۲۵-۳: آمار بارگیری (Download) مقالات به فرمت PDF یا HTML از ۸ مجموعه مجلات الکترونیکی در سال ۱۳۸۶		
نام مجموعه	تعداد دانلود مقالات تمام متن در سال ۲۰۰۶	تعداد دانلود مقالات تمام متن در سال ۲۰۰۷
John Wiley	۸۴۱۸ (۸ ماه عدم دسترسی)	۲۸۵۲۶
Elsevier Collection	۲۰۹۵۳۱	۲۸۹۹۰۵
Oxford university press	۹۵۵۶ (۷ ماه عدم دسترسی)	۳۲۸۴۴
Journals@Ovid	۴۷۸۶۷	۵۰۶۸۳
Proquest Medical & Health, Biology, Nursing, Psychology	۱۴۱۲۳ (۴ ماه عدم دسترسی)	۱۷۴۸۹
Blackwell	۶۹۹۷۷	۷۳۶۲۳
EBSCO	۳۳۳۹۴	۱۴۵۶۰
springer	۱۸۱۳۶	-
جمع کل	۴۱۱۰۰۲	۵۰۷۶۳۰

نسخه الکترونیکی مجلات علمی دانشگاه:

در سال ۱۳۸۶ جستجو و دسترسی به متن کامل ۲۴ مجله علمی دانشگاه به همراه امکان ارسال مستقیم مقالات جهت بررسی و انتشار (Online Submission) از سایت کتابخانه مرکزی دانشگاه امکان پذیر بوده است. اسامی و مشخصات مجلات علمی دانشگاه در این سال در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۲۶-۳: فهرست و مشخصات مجلات علمی دانشگاه در سال ۱۳۸۶																
رتبه علمی پژوهشی	نمایه شدن چکیده مقالات در بانکهای اطلاعاتی													عنوان	ردیف	
	Asian Citation Index	NAPRALERT	Global Health	CINAHL	EBSCO	Index Copernicus	CAB	IMEMR	IPA	SCOPUS	BIOSIS	CAS	EMBase			Medline
*				*		*		*							شنوایی شناسی	۱
				*				*							حیات	۲
*			*	*		*	*	*	*		*	*			مجله دیابت و لیپید ایران	۳
*															مجله دانشکده بهداشت و انسیتوتو تحقیقاتی بهداشتی	۴
*						*		*				*			مجله دانشکده پزشکی	۵
															پیاورد سلامت	۶
															مجله اخلاق و تاریخ پزشکی ایران	۷
															مجله توانبخشی نوین	۸
*						*		*				*			مجله پزشکی هسته ای ایران	۹
*				*											مجله دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱۰
															International Journal of Hematology- Oncology and Bone Marrow Transplantation	۱۱
*	*					*		*		*		*			Iranian Journal of Pediatrics	۱۲
*						*	*	*	*	*	*	*		*	Iranian Journal of Public Health	۱۳
*	*					*		*				*			Iranian Journal of Radiology	۱۴
*			*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology	۱۵
															Iranian Journal of Arthropod-Borne Diseases	۱۶
*	*					*	*	*			*				Iranian Journal of Environmental Health Science & Engineering	۱۷
*								*	*			*			Acta Medica Iranica	۱۸
	*					*									Iranian Journal of Parasitology	۱۹
*	*					*									Iranian Journal of Psychiatry	۲۰
*								*							Journal of Dentistry of Tehran University of Medical Sciences	۲۱
*						*	*	*	*	*		*			Journal of Tehran Heart Center	۲۲
*		*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	DARU	۲۳
*	*				*										Iranian Journal of Medical Hypotheses & Ideas	۲۴